

15 Νοεμβρίου, 1993

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Δ/στές]

ΑΓΑΘΗ ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ
ΚΟΥΛΛΑΣ Σ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ Σ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
ΔΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΚΑΙ ΠΛΗΣΙΕΣΤΕΡΑΣ ΣΥΓΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ
ΦΙΛΗΣ ΑΥΤΩΝ ΑΓΑΘΗΣ Σ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ,

Εφεσείουσα,

v.

ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ,

Εφεσίβλητου.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8412)

Διατροφή — Αναδρομικότητα διατάγματος διατροφής — Δύναται να αρχίσει από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης — Δεν υπάρχει σύγκρουση με την πρόνοια ότι συσσωρευμένα ποσά δυνάμει διατάγματος διατροφής πέραν του ενός έτους δεν μπορούν να ανακτηθούν — Είναι δυνατή η επιδίκαση ενός κατ' αποκοπήν ποσού για την κάλυψη της περιόδου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης μέχρι την ημερομηνία της έκδοσης της απόφασης, το οποίο να πληρωθεί με μηνιαίες δόσεις — Άρθρο 40(5)(α) και 40(5)(β) του περί Δικαστηρίων Νόμου.

Στις 6.7.89 η εφεσείουσα καταχώρισε αίτηση εναντίον του εφεσίβλητου για διατροφή του εαυτού της και των τριών παιδιών της. Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού βρήκε μεταξύ άλλων ότι η εφεσείουσα, που εργαζόταν σαν καθαρίστρια σε ξενοδοχείο με μισθό £200 μηνιαίως, δεν μπορούσε να καλύψει τις ανάγκες των παιδιών της και του εαυτού της και είχε αναγκασθεί να συνάψει χρέη που δεν μπορούσε να αποπληρώσει, επιδόκασε ποσό £120 μηνιαίως σαν διατροφή, που όμως διάταξε να πληρώνεται από 1.4.91, ημερομηνία έκδοσης της απόφασης. Κατ' έφεση, η εφεσείουσα ισχυρίστηκε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο λανθασμένα δεν είχε διατάξει ότι η διατροφή έπρεπε να αρχίσει από τις 6.7.89 ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Ο εφεσίβλητος ισχυρίστηκε ότι εν πάση περιπτώσει το διάταγμα δεν μπορούσε να εκδοθεί με αναδρομική ισχύ κατά τρόπο ώστε να είναι υπόχρεος να πληρώσει πέραν του ενός έτους συσσωρευμένη διατροφή και επικαλέστηκε γι' αυτό τις πρόνοιες του άρθρου 40(5)(β) του περί Δικαστηρίων Νόμου. Επιπλέον, ο εφεσίβλητος επικαλέστηκε την οικονομική του κατάσταση που μέ-

χωρι την έφεση είχε χειροτερεύσει αισθητά, όπως ισχυρίσθηκε.

Αποφασίσθηκε ότι:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 40(5)(α) του περί Δικαστηρίων Νόμου, δεν μπορεί να εκδοθεί διάταγμα διατροφής που να καλύπτει περίοδο πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Κατά συνέπεια, είναι δυνατή η έκδοση διατάγματος διατροφής με ισχύ από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και μετέπειτα, ανάλογα με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Οι πρόνοιες του άρθρου 40(5)(β) του περί Δικαστηρίων Νόμου δεν έχουν καμμιά σχέση με την δυνατότητα έκδοσης διατάγματος διατροφής αναδρομικά από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, διότι αναφέρονται αποκλειστικά στην περίπτωση εκτέλεσης συσσωρευμένων ανείσπρακτων δόσεων δυνάμει υπάρχοντος διατάγματος διατροφής.
- (β) Στην προκείμενη περίπτωση, το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν είχε ασχοληθεί με το θέμα κατά πόσο θα έπρεπε το διάταγμα διατροφής να εκδοθεί αναδρομικά και κατά συνέπεια η απόφασή του ήταν τρωτή σε αυτό το σημείο. Υπήρχαν όμως αρκετά ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου που να επιτρέπουν στο Εφετείο να επιλύσει το θέμα χωρίς να χρειάζεται επανεκδίκαση. Ενόψει της δυνατότητας που υπάρχει να επιδικασθεί κατ' αποκοπήν ποσό για την διατροφή για την περίοδο πριν από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, το ποσό των £2.000 πληρωτέο με μηνιαίες δόσεις εκ £50 ήταν το εύλογο ποσό που έπρεπε να επιδικασθεί.

Η έφεση επιτράπηκε με έξοδα. Εκδόθηκε διάταγμα πληρωμής επιπρόσθετου ποσού £2.000 σαν διατροφή, πληρωτέο με μηνιαίες δόσεις εκ £50.

Υπόθεση που αναφέρθηκε:

Re Constantinou (1988) 1 C.L.R. 31.

Έφεση.

Έφεση από τις αιτήσεις κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού (Κορφιιώτης, Προσ. Α.Ε.Δ.) που δόθηκε 27 Μαρτίου, 1991 (Αρ. Αιτήσεως 44/89) με την οποία το Δικαστήριο διέταξε τον καθ' ού η αίτηση να πληρώνει £120,- το μήνα για διατροφή της αιτήτριας και της ανήλικης κόρης της.

Σ. Παπακυριακού, για την εφεσείουσα.

Α. Κουρίδης, για τον εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Κωνσταντινίδης.

5 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Η εφεσείουσα διεκδίκησε από το σύζυγό της διατροφή για την ίδια και τα ανήλικα παιδιά τους. Το πρωτόδικο Δικαστήριο, πάνω στη βάση των εισοδημάτων του συζύγου και αφού έλαβε υπόψη τη σειρά των παραγόντων που υιοθετήθηκαν στην υπόθεση *In Re Constantinou* (1988) 1 C.L.R. 31, διέταξε την
10 πληρωμή του ποσού των £120 μηνιαίως.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο διέταξε την έναρξη των πληρωμών από της 1ης Απριλίου 1991, δηλαδή από το χρόνο της έκδοσης της απόφασης του και εδώ είναι που αναφέρεται το παράπονο της εφεσείουσας. Υποστηρίζει πως θα έπρεπε οι πληρωμές να αρχίζουν
15 από τις 6 Ιουλίου 1989 που ήταν η ημερομηνία καταχώρισης της αίτησής της. Το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε σχετική διακριτική εξουσία την οποία δεν άσκησε δικαστικά. Απλώς καθώρισε την ημερομηνία έναρξης της υποχρέωσης πληρωμής χωρίς οποιαδήποτε αιτιολόγηση αυτής της επιλογής. Με καθορισμένο το ποσό της δια-
20 τροφής, το δίκαιο θα ήταν να διαταχθεί ο εφεσίβλητος να πληρώσει το επιπρόσθετο ποσό των £2.400 (20 μήνες επί £120) μείον το ποσό των £140 που ήταν παραδεκτό ότι πληρώθηκε δυνάμει προσωρινού διατάγματος κατά τη διάρκεια της εκκρεμότητας της αίτησης.

Ο εφεσίβλητος επικαλέστηκε κυρίως τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει. Ήδη, όπως ισχυρίστηκε, του είναι δύσκολη ακό-
25 μα και η πληρωμή του μειωμένου ποσού που συμφωνήθηκε να καταβάλλει προς την εφεσείουσα, μετά την ενηλικίωση όλων των παιδιών τους, στο πλαίσιο αίτησης στο Οικογενειακό Δικαστήριο που είναι πλέον το αρμόδιο. Υποστήριξε πως, εν πάση περιπτώσει, ως
30 συνέπεια του άρθρου 40(5)(β) του Περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 (Ν. 14/60), η αναδρομικότητα του διατάγματος δεν θα μπορούσε να επεκταθεί για περίοδο πέραν του έτους από της ημερομηνίας έκδοσης της απόφασης.

Η εξουσία για την αναδρομική επιδίκαση διατροφής προκύπτει
35 σαφώς από το άρθρο 40(5)(α) του Νόμου. Απαγορεύει την έκδοση διατάγματος διατροφής για οποιαδήποτε περίοδο προγενέστερη της ημερομηνίας της αίτησης. Εξ αντιδιαστολής, είναι δυνατή η έκδοση τέτοιου διατάγματος με ισχύ από την ημερομηνία εκείνη. Σύμφωνα

με το άρθρο 40(5)(β) κανένα ποσό εκ διατάγματος διατροφής για περίοδο μεγαλύτερη του έτους θα είναι αναληπτό.

Η παράγραφος 5(β) δεν αναιρεί την προηγούμενη. Ρυθμίζει τη διαφορετική περιπτώσή της μη εκτέλεσης διατάγματος που έχει ήδη εκδοθεί και πρέπει να υπομνήσουμε πως, κατά την παράγραφο (7) του ίδιου άρθρου, ποσά πληρωτέα δυνάμει διατάγματος διατροφής εισπράττονται και ως χρηματική ποιινή σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου. Αντίθετη ρύθμιση θα ισοδυναμούσε με πρόσκληση για παρέλκυση της δίκης.

Μπορεί να διαταχθεί η καταβολή διατροφής από την ημέρα της υποβολής της αίτησης ή από κάποιο μεταγενέστερο χρονικό σημείο, ανάλογα με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Η διαπίστωση διαφοροποίησης των στοιχείων που επηρέγησαν στο προσδιορισμό του ύψους της διατροφής κατά το χρονικό διάστημα της υποβολής της αίτησης μέχρι τη δίκη, είναι παράγοντας σχετικός. Η αναδρομικότητα του διατάγματος και η έκτασή της πρέπει να είναι το αποτέλεσμα συνεξέτασης όλων των σχετικών δεδομένων καθόλο αυτό το χρονικό διάστημα. Δεν μπορεί όμως να αποτελεί λόγο άρνησης έκδοσης ή περιορισμού της έκτασης της αναδρομικότητας του διατάγματος, η απλή επίκληση εκ των υστέρων δυσκολίας προς ικανοποίηση της υποχρέωσης που υφίστατο έκτοτε. Η έκδοση διατάγματος διατροφής εμπεριέχει αναγνώριση ύπαρξης αντίστοιχου δικαιώματος και ηθελημένη αμέλεια ικανοποίησης του. Το ύψος του ποσού που συσσωρεύεται είναι κατ' ευθείαν ανάλογο προς τη διάρκεια της αμέλειας που επιδεικνύεται και που δεν είναι νοητό να επιβραβευθεί. Το γεγονός ότι ο σύζυγος θα είναι δια μιας υπόλογος για τις τρέχουσες δόσεις από την ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος και για το επιπρόσθετο ποσό, μπορεί, στο πλαίσιο των γεγονότων, να ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό τρόπου ως προς την πληρωμή του.

Είναι αλήθεια ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δε φαίνεται να έστρεψε την προσοχή του προς τη συζητούμενη πτυχή του θέματος. Προέβη όμως σε ευρήματα ως προς τα γεγονότα που καθιστούν δυνατό το τερματισμό της εκκρεμότητας τώρα, χωρίς δηλαδή να χρειαστεί να υποβληθούν οι διάδικοι στην ταλαιπωρία της επανεκδίκασης. Η εφεσείουσα είχε μισθό £200 μηνιαίως από την εργασία της ως καθαρίστρια σε ξενοδοχείο. Ο μισθός αυτός ήταν ανεπαρκής για την κάλυψη των αναγκών της αιτήτριας και των δυο από τα τρία παιδιά τους που ήταν ακόμα ανήλικα. Για να ανταποκριθεί συνήψε δάνειο και δημιούργησε χρέη που δεν μπορεί να αποπληρώσει. Μεταξύ τους, πέντε ενοίκια της κατοικίας τους συνολικού ύψους £400 και ποσό £1.000 που δανείστηκε από το ταμείο προνοίας εργατοῦ-παλλήλων του ξενοδοχείου στο οποίο εργάζεται.

Ο εφεσίβλητος, όλο αυτό το διάστημα, περιορίστηκε στην πληρωμή μόνο £140 δυνάμει του ενδιάμεσου διατάγματος που αναφέρθηκε. Είχε, για όλη την περίοδο, σταθερή εργασία ως οδηγός τουριστικού λεωφορείου με μόνη τη διαφορά πως κατά το χρόνο της δίκης ο μηνιαίος μισθός του των £385, μείον £15 περίπου για διάφορες αφαιρέσεις ήταν κατά £40 - £50 ψηλότερος από τον μισθό του κατά τα προηγούμενα χρόνια. Αυτό είναι και το μόνο στοιχείο που μαζί με το γεγονός της πληρωμής των £140, δικαιολογεί κάποια μείωση της έκτασης της αναδρομικότητας που πρέπει να δοθεί στο διάταγμα.

Η έκδοση διατάγματος διατροφής για περίοδο προγενέστερη της ημερομηνίας της δίκης, μπορεί να προσλάβει τη μορφή επιδίκασης ορισμένου συνολικού ποσού. Με τον ίδιο τρόπο η μείωση της έκτασης της αναδρομικότητας μπορεί να εκφράζεται με επιδίκαση ανάλογα μικρότερου ποσού που σ' αυτή την υπόθεση είναι ευλογο να καθορισθεί στις £2.000. Με δεδομένο το γεγονός ότι ο εφεσίβλητος εξακολουθεί να είναι μισθωτός, είναι ενδεδειγμένο να καθορισθεί τρόπος τμηματικής πληρωμής.

Η έφεση επιτυγχάνει με έξοδα υπέρ της εφεσείουσας. Η πρωτόδικη απόφαση, ως προς το μέρος της που αναφέρεται στην ημερομηνία έναρξης πληρωμής της διατροφής που καθορίστηκε, παραμερίζεται και αντικαθίσταται με διάταγμα για την πληρωμή του επιπρόσθετου ποσού των £2.000 ως αναδρομικής διατροφής. Το ποσό αυτό να πληρωθεί με δόσεις εκ £50 μηνιαίως από της 1 Δεκεμβρίου 1993.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.